

***חשוב להדגיש שהחל מ 2017 ישנו פסק דין לפיו על דמי השירות או העמלה של סוכן בגין מכירת כרטיסי טיסה יחול מע"מ אפס ואילו על דמי השירות או העמלה בגין מכירת שירותי קרקע בחו"ל יחול מע"מ מלא.
נא לשים לב שמסמך זה מכיל דוגמאות בהם על שירות הטיסה ישנו מע"מ.

צורות חישוב העמלה

ניתן לסווג את צורות חישוב העמלה לעסקאות ברוטו ועסקאות נטו.

עסקאות מסוג ברוטו:

1. מע"מ על העמלה (Comm. Plus Vat) - צורת חישוב עמלה שהייתה השכיחה ביותר בין הסוכנים לבין חברות התעופה. משמעותה: המשרד מקבל על עסקה מסוימת (לדוג' מכירת כרטיס טיסה) אחוז עמלה שמוגדר מראש בין הסוכן לספק, ועל סכום זה מחשבים את המע"מ. כלומר, הסוכן יקבל מהספק את כל העמלה ואת המע"מ על העמלה עם הפקת חשבונית המס (המע"מ יועבר לשלטונות המס בהתאם) בהתחשבות התקופתית, וסכום זה יקוזז מסכום העסקה. לפיכך, משמעות צורת חישוב מע"מ על העמלה היא כי בידי הסוכן תישאר מעסקה זו כל העמלה בשלמותה.

לדוגמה: הסכם עם חברות התעופה היאט"איות על קבלת 7% עמלה עבור כל עסקה (מכירת כרטיסי טיסה). סוכן קנה מספק חב' תעופה כרטיס טיסה ב- 600 דולר, ומכרו במחיר זה ללקוח.

עמלה של 7%	$600 \times 0.07 = 42$
מע"מ על העמלה בשיעור 17%	$42 \times 0.17 = 7.14$
הסכום שיש להעביר לספק בקיזוז העמלה והמע"מ	$600 (42 + 7.14) = 550.86$

לאחר שיעביר המשרד לשלטונות המס את המע"מ שעליו לשלם על העסקה (7.14), יישארו בידיו 42 דולר, שהם עמלתו.

בהתחשבות התקופתית עם הספק (הפקת הוראת תשלום לספק), ישלח הסוכן לספק את הסכום של ההתחשבות הסופית (מחיר הכרטיס בקיזוז המע"מ והעמלה) יחד עם חשבונית מס על סכום העמלה + המע"מ (על $42 + 7.14 = 49.14$). במקרה זה חשבון הספק יחויב בסכום

כל העסקה (600 דולר), ואילו חשבונות: מע"מ עסקאות, חשבון הכנסה וחשבון הבנק (שממנו מועבר הכסף לספק) יזוכו בהתאם.

2. **מע"מ מתוך העמלה Comm. Inc Vat** - המשרד מקבל על עסקה מסוימת אחוז עמלה המוגדר מראש בין הסוכן לספק, ועמלה זו כבר כוללת בתוכה את המע"מ (117%). מתוך העמלה שיקבל המשרד ייגזר המע"מ שיועבר לשלטונות המס. היות וזוהי עמלה ברוטו, העמלה שתישאר בידי המשרד תהיה קטנה יותר (בקיזוז מע"מ). לדוגמה: מחיר כרטיס טיסה שנקנה מהספק ונמכר ללקוח הוא 600 דולר. אחוז העמלה המוגדר בהסכם ביניהם הוא 7%.

עמלה של 7%	$600 \times 0.07 = 42$
מע"מ בשיעור 17% מתוך העמלה	$42 = \text{עמלה} \times 17\% + \text{עמלה}$ $42 = \text{עמלה} \times (1 + 0.17)$ $42 = \text{עמלה} \times 1.17$ $\text{עמלה} = \frac{42}{1.17} = 35.89$
הסכום שיש להעביר לספק בקיזוז העמלה והמע"מ	$600 (42 + 7.14) = 550.86$

בהתחשבות התקופתית יפיק הסוכן הוראת תשלום לספק, המורכבת ממחיר הכרטיס בקיזוז העמלה, כלומר הוראת תשלום על סך $600 - 49.14 = 550.86$. כמו כן, תופק חשבונית מס על ערך העמלה הכוללת מע"מ $35.89 + 7.14 = 42$ חשבונית זו תוגש למע"מ על ידי המשרד. גם כאן, עם הפקת הוראת תשלום בהתחשבות התקופתית, יחויב הספק, ויזוכו חשבונות: מע"מ עסקאות, חשבון הכנסות וחשבון הבנק של משרד הנסיעות.

3. **עמלה מע"מ אפס** - כאשר כל העמלה נכנסת לחשבון הכנסות, והמע"מ על העמלה הוא בשיעור אפס. כלומר, העמלה שמקבל המשרד מהעסקה היא מלאה (100%). ההתחשבות של המשרד מול הספק תהיה בהתחשבות התקופתית.

לדוגמה: ב-1.1.94 חתמו רוב משרדי הנסיעות החברים בהתאחדות סוכני הנסיעות בארץ, על הסכם הקרוי "הסדר", ומשמעותו: כי תנאי התשלום על סידורי קרקע בין משרדים אלה ובין הספקים הכלולים ב"הסדר" הם לפי צורת חישוב עמלה זו. כלומר המשרד מקבל מהספק את העמלה במלואה, ואת המע"מ על העסקה משלם הספק עבור משרד הנסיעות.

**** הסכמים עם צורת חישוב עמלה זו יכולים להיות גם על עסקאות עם ספקים שאינם ב"הסדר".**

לדוגמה: סוכן הזמין מספק (שניהם ב"הסדר"), עבור לקוח, לינה במלון בחו"ל.
שווי העסקה 600 דולר, והעמלה מהספק בגובה של 7%.

לפיכך, בחשבון ההכנסות של המשרד ירשמו בצד הזכות - $600 \times 0.07 = 42$
בהתחשבות התקופתית יעביר המשרד לספק : $600 - 42 = 558$
ובנוסף לסכום זה יעביר המשרד לספק גם חשבונית מס שהמע"מ בגינה בשיעור אפס.

עסקאות מסוג נטו:

1. **שרות נטו** - כאשר הספק מוכר למשרד שרות במחיר נטו, והמשרד מוסיף עליו רווח לפי בחירתו (לפי המידה שהמשרד מעוניין שהמחיר יהיה אטרקטיבי).

לדוגמה: משרד קנה מספק חב' תעופה כרטיס טיסה ב- 600 דולר, עליו מתחשבן המשרד בהתחשבות התקופתית. את הכרטיס מחליט המשרד למכור ללקוחותיו ב- 700 דולר, כלומר ברווח של 100 דולר
(M/U - MARK UP). מאחר ומועד הכרת הרווח ב"שרות נטו" הינו מיידי, עם הפקת השובר, על המשרד להוציא חשבונית מס על הרווח (על 100 דולר) מידית, שאכן יוצאת במערכת באופן אוטומטי. לכן ההתחשבות התקופתית, במקרה זה, תהיה על סכום הקניה מהספק - 600 דולר.
הרווח של המשרד, 100 דולר במקרה זה, כולל מע"מ (117%), אותו יש להעביר לשלטונות המס. כלומר:

$$\frac{100}{117} \times 0.17 = 14.52$$

שעור המע"מ שיעביר המשרד לשלטונות המס יהיה 14.52 דולר (בערך שיקלי כמובן). סכום זה ירשם בחשבון מע"מ עסקאות בצד הזכות. ואילו הרווח נטו שיישאר בידי המשרד יהיה :
 $\$ 85.47 = 100 - 14.53$, וסכום זה ירשם בצד הזכות בחשבון הכנסות.

2. נטו ללא מע"מ - צורת חישוב עמלה שלא רלוונטית כיום לקמעונאים.

בדומה לצורת ההתחשבות של "שרות נטו", בסיס העסקה עם הספק הוא נטו, אך כאן המע"מ על הרווח הוא בשיעור אפס.

לדוגמה: ספק מוכר כרטיס טיסה למשרד ב- 600 דולר. המשרד מחליט למכור את הכרטיס ללקוח ב- 700 דולר. המע"מ על הרווח - 100 דולר, הוא בשיעור אפס, ולכן כל הרווח ייכנס לחשבון הכנסות.

בעצם הפקת השובר, תצא בגלבוע באופן אוטומטי (כמו ב"שרות נטו") חשבונית מס למע"מ עם מע"מ בשיעור אפס.

ניתן לסכם ולומר כי קיימים שני סוגי עסקאות. עסקאות ברוטו בהן מקבל הסוכן עמלה מהספקים לפי הסכמים המעוגנים בהם, כלומר סיטואציה של סוכן מול ספק, לעומת עסקאות נטו בהן גובה הסוכן מהלקוח את ה- M/U לפי בחירתו, וכאן הסוכן עומד מול הלקוח/נוסע.

עסקאות ברוטו	עסקאות נטו
1. מע"מ על העמלה	1. שרות נטו
2. מע"מ מתוך העמלה	2. נטו ללא מע"מ
3. עמלה מע"מ אפס	